

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση C-607/13

Ministero dell'Economia e delle Finanze κ.λπ.
κατά
Francesco Cimmino κ.λπ.

(αίτηση του Corte suprema di cassazione για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως)

«Προδικαστική παραπομπή — Γεωργία — Κοινή οργάνωση των αγορών — Μπανάνες — Κανονισμός (ΕΚ) 2362/98 — Άρθρα 7, 11 και 21 — Δασμολογικές ποσοστώσεις — Μπανάνες καταγωγής των χωρών ΑΚΕ — Νεοεμφανιζόμενος εμπορικός φορέας — Πιστοποιητικά εισαγωγής — Μη μεταβιβάσιμα δικαιώματα απορρέοντα από ορισμένα πιστοποιητικά εισαγωγής — Καταχρηστική πρακτική — Κανονισμός (ΕΚ) 2988/95 — Άρθρο 4, παράγραφος 3»

Περίληψη — Απόφαση του Δικαστηρίου (τέταρτο τμήμα) της 9ης Ιουλίου 2015

- 1. Προδικαστικά ερωτήματα — Αρμοδιότητα του Δικαστηρίου — Όρια — Αρμοδιότητα του εθνικού δικαστηρίου — Περιγραφή και εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς — Αναγκαιότητα υποβολής προδικαστικού ερωτήματος και λυσιτέλεια των υποβαλλομένων ερωτημάτων — Εκτίμηση του εθνικού δικαστηρίου — Ερωτήματα προδήλως άσχετα με την υπόθεση και υποθετικά ερωτήματα υποβαλλόμενα σε πλαίσιο που αποκλείει τη δυνατότητα να δοθεί χρήσιμη απάντηση — Ερωτήματα άσχετα με το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης*
(Άρθρο 267 ΣΛΕΕ)
- 2. Προδικαστικά ερωτήματα — Αρμοδιότητα του Δικαστηρίου — Όρια — Προσδιορισμός του αντικειμένου του ερωτήματος*
(Άρθρο 267 ΣΛΕΕ)
- 3. Γεωργία — Κοινή οργάνωση των αγορών — Μπανάνες — Σύστημα εισαγωγών — Δασμολογική ποσόστωση — Κατανομή — Νεοεμφανιζόμενος εμπορικός φορέας — Έννοια — Προϋποθέσεις καταχωρήσεως*
(Κανονισμός 404/93 του Συμβουλίου, άρθρο 18 §§ 1 και 2· κανονισμός 2362/98 της Επιτροπής, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1632/2000, αιτιολογική σκέψη 8 και άρθρα 7, στοιχείο α', και 11)
- 4. Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Καταχρηστική άσκηση δικαιώματος το οποίο απορρέει από διάταξη της Ένωσης — Πράξεις που συνιστούν καταχρηστική πρακτική — Στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη — Υποχρέωση του εθνικού δικαστηρίου να προβεί σε έλεγχο*
- 5. Γεωργία — Κοινή οργάνωση των αγορών — Μπανάνες — Σύστημα εισαγωγών — Δασμολογική ποσόστωση — Κατανομή — Εισαγωγή, εκ μέρους νεοεμφανιζόμενου εμπορικού φορέα, εμπορευμάτων αγορασθέντων εκτός της Ένωσης από παραδοσιακό εμπορικό φορέα μέσω*

άλλου νεοεμφανιζόμενου εμπορικού φορέα, ακολουθούμενη από τη μεταπώληση των εμπορευμάτων στον εν λόγω παραδοσιακό εμπορικό φορέα, μέσω του ίδιου ενδιάμεσου — Χαρακτηρισμός ως καταχρηστικής πρακτικής — Προϋποθέσεις — Έλεγχος από το εθνικό δικαστήριο

(Κανονισμός 2362/98 της Επιτροπής, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1632/2000, άρθρα 3 και 21 § 2)

6. *Ίδιοι πόροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Κανονισμός σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης — Παρατυπία — Έννοια — Εμπορικός φορέας ο οποίος τυγχάνει αδικαιολόγητα του προτιμησιακού δασμού για την εισαγωγή μπανανών — Εμπίπτει — Συνέπειες*

(Κανονισμός 2988/95 του Συμβουλίου, άρθρο 4 § 3)

1. Βλ. το κείμενο της αποφάσεως.

(βλ. σκέψεις 32, 35)

2. Βλ. το κείμενο της αποφάσεως.

(βλ. σκέψεις 37, 38)

3. Το άρθρο 7, στοιχείο α', του κανονισμού 2362/98, για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού 404/93 σχετικά με το καθεστώς εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1632/2000, υπό το πρίσμα του άρθρου 11 του κανονισμού αυτού, έχει την έννοια ότι η προϋπόθεση κατά την οποία ένας οικονομικός φορέας πρέπει να ασκεί εμπορική δραστηριότητα ως εισαγωγέας για λογαριασμό του και αυτόνομα επιβάλλεται όχι μόνον για την καταχώρηση του φορέα αυτού ως «νεοεμφανιζόμενου» οικονομικού φορέα, υπό την έννοια της διατάξεως αυτής, αλλά και προκειμένου ο φορέας αυτός να διατηρήσει την εν λόγω ιδιότητα για την εισαγωγή μπανανών στο πλαίσιο των δασμολογικών ποσοστώσεων που προβλέπει ο κανονισμός 404/93, για την κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα της μπανάνας, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1257/1999.

Πράγματι, η κατανομή των δασμολογικών ποσοστώσεων μεταξύ των παραδοσιακών και των νεοεμφανιζόμενων εμπορικών φορέων προϋποθέτει ότι οι πράγματι νεοεμφανιζόμενοι εμπορικοί φορείς δραστηριοποιούνται στην αγορά και, επομένως, αναπτύσσουν πλήρως την οικονομική τους δραστηριότητα. Συναφώς, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 8 του κανονισμού 2362/98, τα κριτήρια που τίθενται προκειμένου να είναι δυνατή η αποδοχή των νέων εμπορικών φορέων σκοπούν στην αποτροπή της καταχωρήσεως απλώς εικονικών φορέων και, κατά τον τρόπο αυτόν, στην καταπολέμηση των κερδοσκοπικών και τεχνητών πρακτικών. Συνεπώς, η προϋπόθεση περί της αυτονομίας της εμπορικής δραστηριότητας των νεοεμφανιζόμενων εμπορικών φορέων την οποία αφορά το άρθρο 7, στοιχείο α', του κανονισμού 2362/98, σκοπεί στην αποτροπή της μέσω άλλου εμπορικού φορέα ιδιοποίησης, εκ μέρους παραδοσιακού εμπορικού φορέα ο οποίος έχει ήδη λάβει μέρος των δασμολογικών ποσοστώσεων, του μέρους των δασμολογικών ποσοστώσεων που επιφυλάσσεται στους νεοεμφανιζόμενους εμπορικούς φορείς. Επομένως, η προϋπόθεση αυτή έχει την έννοια ότι αφορά επίσης τη δραστηριότητα εισαγωγής των μπανανών στην οποία προβαίνουν οι νεοεμφανιζόμενοι εμπορικοί φορείς στο πλαίσιο των δασμολογικών ποσοστώσεων.

(βλ. σκέψεις 49-51, 54, διατακτ. 1)

4. Βλ. το κείμενο της αποφάσεως.

(βλ. σκέψεις 60, 61)

5. Το άρθρο 21, παράγραφος 2, του κανονισμού 2362/98, για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού 404/93 σχετικά με το καθεστώς εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1632/2000, έχει την έννοια ότι δεν επιτρέπει πράξεις με τις οποίες νεοεμφανιζόμενος εμπορικός φορέας αγοράζει, μέσω άλλου εμπορικού φορέως καταχωρηθέντος ως νεοεμφανιζόμενος, εμπόρευμα από παραδοσιακό εμπορικό φορέα πριν την εισαγωγή του στην Ένωση και στη συνέχεια το μεταπωλεί στον εν λόγω παραδοσιακό εμπορικό φορέα, μέσω του ίδιου ενδιαμέσου, αφού το έχει εισαγάγει στην Ένωση, όταν οι πράξεις αυτές συνιστούν καταχρηστική πρακτική, πράγμα το οποίο εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο να κρίνει.

Όσον αφορά το κίνητρο των πράξεων αυτών, πρέπει επίσης να διαπιστώνεται, προκειμένου να αποδειχθεί η ύπαρξη καταχρηστικής πρακτικής, ότι ο ουσιώδης σκοπός των εν λόγω πράξεων είναι να παρασχεθεί στον οικείο παραδοσιακό εισαγωγέα η δυνατότητα να εμπορεύεται τις δικές του μπανάνες με τον προτιμησιακό δασμό στο πλαίσιο του μεριδίου των δασμολογικών ποσοστώσεων που προορίζεται για τους νεοεμφανιζόμενους εμπορικούς φορείς. Συναφώς, προκειμένου να θεωρηθεί ότι οι πράξεις αυτές είχαν ως κύριο σκοπό να απονείμουν στον εντός της Ένωσης αγοραστή αδικαιολόγητο πλεονέκτημα, επιβάλλεται οι εισαγωγείς να είχαν την πρόθεση να απονείμουν τέτοιο πλεονέκτημα στον εν λόγω αγοραστή και οι πράξεις να στερούνται κάθε οικονομικής και εμπορικής δικαιολογήσεως για τους εισαγωγείς αυτούς. Ακόμη και αν οι οικείες πράξεις εκκινούν από τη βούληση του αγοραστή να τύχει του προτιμησιακού δασμού και οι οικείοι εισαγωγείς έχουν επίγνωση αυτού, εντούτοις οι πράξεις αυτές δεν μπορεί a priori να θεωρηθεί ότι στερούνται οικονομικής και εμπορικής δικαιολογήσεως από πλευράς των εισαγωγέων. Δεν μπορεί πάντως να αποκλεισθεί ότι, υπό ορισμένες περιστάσεις, τέτοιες πράξεις πραγματοποιούνται τεχνητώς με κύριο σκοπό την ωφέλεια από τον προτιμησιακό δασμό.

Συναφώς, ο τεχνητός χαρακτήρας των εν λόγω πράξεων αγοράς και μεταπωλήσεως θα μπορούσε ιδίως να εκτιμηθεί με γνώμονα την ύπαρξη ενδείξεων από τις οποίες να προκύπτει ότι οι νεοεμφανιζόμενοι εμπορικοί φορείς στην πραγματικότητα αποτελούσαν, απλώς και μόνον, εικονικούς φορείς ενεργούντες προς όφελος παραδοσιακού εμπορικού φορέα, υπό την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού 2362/98. Συναφώς, το εθνικό δικαστήριο μπορεί να λάβει υπόψη το σύνολο των νομικών, οικονομικών και/ή προσωπικών δεσμών μεταξύ των οικείων εμπορικών φορέων που μετέχουν στις πράξεις αυτές και να λάβει υπόψη μεταξύ άλλων το ότι ο νεοεμφανιζόμενος εμπορικός φορέας, κάτοχος των πιστοποιητικών εισαγωγής, δεν έχει αναλάβει κανέναν εμπορικό κίνδυνο στο πλαίσιο των επιμάχων πράξεων, δεδομένου ότι ο κίνδυνος καλυπτόταν στην πραγματικότητα από τον αγοραστή εντός της Ένωσης, ο οποίος είναι επίσης παραδοσιακός εμπορικός φορέας, ή το ότι, λόγω των τιμών πώλησεως και μεταπωλήσεως του οικείου εμπορεύματος, το περιθώριο κέρδους των νεοεμφανιζόμενων εμπορικών φορέων αποδείχθηκε ασήμαντο. Επιπλέον, ο τεχνητός χαρακτήρας των πράξεων θα μπορούσε επίσης να συναχθεί από τη συστηματική συμμετοχή, στις πράξεις αυτές, μιας ενδιάμεσης εταιρίας, καταχωρηθείσας ως νεοεμφανιζόμενου εμπορικού φορέα, αν προκύπτει ότι η εν λόγω συμμετοχή είχε ως μοναδικό σκοπό την απόκρυψη των δεσμών μεταξύ ενός παραδοσιακού εμπορικού φορέα και των νεοεμφανιζόμενων εμπορικών φορέων, προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή του άρθρου 21, παράγραφος 2, του κανονισμού 2362/98.

(βλ. σκέψεις 64-67, 69, 70, διατακτ. 2)

6. Το άρθρο 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 2988/95, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, έχει την έννοια ότι η διαπίστωση καταχρηστικής πρακτικής συνεπάγεται ότι ο εισαγωγέας ο οποίος δημιουργεί τεχνητά τις προϋποθέσεις που του επιτρέπουν να τύχει αδικαιολογήτως του προτιμησιακού δασμού για την εισαγωγή μπανανών υποχρεούται, πέραν των διοικητικών, αστικών ή ποινικών κυρώσεων που ενδεχομένως προβλέπει η εθνική νομοθεσία, να καταβάλει τους δασμούς επί των οικείων προϊόντων.

(βλ. σκέψεις 76, διατακτ. 3)